

**Antanas Baranauskas**  
**ANYKŠČIŲ ŠILELIS**

Kalnai kelmuoti, pakalnės nuplikę!

Kas jūsų grožei senobinei tiki?

Kur toj puikybė jūsų pasidėjo?

Kur ramus jūsų užimas nuo vėjo,

Kai balto miško lapeliai šlamėjo

Ir senos pušys siūravo, braškėjo?

Kur jūsų paukščiai, paukšteliai, paukštytės,

Katrų čilbančių teip ramu klausytis?

Kur jūsų žvėrys, gyvuliai, žvėreliai?

Kur žvėrų olos, laužai ir urveliai?

Visa prapuolę; tik ant lauko pliko

Kelios pušelės apykraivės liko!..

Skujom, šakelėm ir šiškom nuklotą

Kepina saulė nenaudingą plotą,

In kurį žiūrint teip neramu regis:

Lyg tartum rūmas suiręs, nudegęs,

Lyg kokio miesto išgriuvus pūstynė,

Lyg kokio raisto apsvilus kimsynė!..

Miškan, būdavo, eini - tai net akį veria;

Vat teip linksmina dūšią, ažu širdies tveria,

Kad net, širdžiai apsalus, ne kartą dūmojai:

Ar miške aš čia stoviu, ar danguj, ar rojuj?!

Kur tik žiūri, vis gražu: žalia, liekna, gryna!

Kur tik uostai, vis miela: giria nosį trina!

Kur tik klausai, vis linksma: šlama, užia, siaudžia!

Ką tik jauti, vis ramu: širdį glosto, griaudžia!

Minkštučiukai samanų patalai ištiesti

Galvą in save traukia ir liula užliesti.

Uogienojai kaip rūtos kelmais kelmais želia,

Juodas, raudonas uogas išsirpusias kelia.  
Ant žalio, rausvo, balkšvo dugnio taškai grybų  
Terp medžių marguliuoja iš savų sodybų.  
Voveruškų leikelės kur ne kur pro plyši  
Iš po samanų marškos sarmatlyvai kyši.  
Čia paliepių torielkos po mišką išklotos,  
Čia kiauliabudės pūpso lyg pievos kimsotos,  
Čia po eglėm šeimynom sudygę ruduokės,  
Čia pušyne iš gruodo išauga žaliuokės,  
Čia rausvos, melsvos, pilkos ūmėdės sutūpę, -  
Linksmutės, gražiai auga, niekas joms nerūpi.  
Čia kazlėkai pakrūmėm ant piemenų tako  
Tartum kupkeliai kniūpšti, kaip Mickevčius sako.  
Čia nemunės iš kelmo, lepšiai terp alksnyno,

Čia šalpjonai terp stuobrių dygsta iš skiedryno,  
Čia musmirės raupuotos, veršakiai gleivėti,  
Čia grybai ir šungrybiai vardais nežymėti.  
Anei jų žmonės renka, anei žvėrys graužia,  
Jėg bėgdami par mišką galvijai išlaužia,  
Arba patys savaimi suglebę supūsta, -  
Iš jų trašos želmenim aplinkom išplūsta.  
Ė iš visų viršesnis auga baravykas,  
Valig dainuškos žodžių - „grybų pulkaunykas“  
Platus, storas, paspūtes, lyg tartum užklotas  
Ant kieto, drūto koto bliūdas palivotas.  
Greit auga, ilgai esti giminių visokių:  
Paažuolių, raudonikių ir kitų kitokių.